

דף סיכום בחינה

מזהה בחינה: 001000276696 מזהה סטודנט: 316803

שם קורס: תורת המשפט

מספר מבחן: 0001

מיקום התשובה שסומנה בטופס המקור	מיקום השאלה בטופס המקור	התשובה הנכונה	התשובה שסומנה	ציון	ניקוד מירבי	מספר שאלה בטופס בחינה
1	1	1	1	6.00	6.00	1
3	2	3	3	6.00	6.00	2
1	3	1	1	6.00	6.00	3
1	4	1	1	6.00	6.00	4
1	5	1	1	6.00	6.00	5
1	6	1	1	6.00	6.00	6
4	7	1	4	0.00	6.00	7
1	8	1	1	6.00	6.00	8
1	9	1	1	6.00	6.00	9
1	10	1	1	6.00	6.00	10
1	11	1	1	6.00	6.00	11
1	12	1	1	6.00	6.00	12
-	13	-	-	14.00	14.00	13
-	14	-	-	14.00	14.00	14

כמות תשובות נכונות (עבור שאלות סגורות) : 11

ציון בחינה סופי : 94.00

מקרא צבעים

תשובה שגויה
שאלה שלא נענתה
שאלה מבוטלת

הבחינה הבדוקה בעמודים הבאים

מבחן בתורת המשפט מועד א' חורף תשפ"ג / תואר ראשון / אונ' בר-אילן / ד"ר מיכאל בריס

99103-01

המבחן ללא חומר עזר ("בספרים סגורים")

משך המבחן: שעתיים

המבחן כולל 12 שאלות רב-ברירתיות (6 נקודות כל אחת) ושתי שאלות פתוחות (14 נקודות כ"א)

בהצלחה!

א) המשפט הוא לוגיקה: פורמליזם - (אקסיומות) מהמילה form, מדובר בחשיבה צורנית ומתמטית $2=1+1$, הגישה אומרת שמשפט הוא לוגי וע"פ ההיגיון, שמורכב ממערכת של תבניות לוגיות. הכללים והתשובות נקבעים מראש והשופט מכריע לפיהם, (הפרדה בין שפיטה לחקיקה), פורמליסט יגיד שיש תשובה אחת נכונה לכל שאלה, ולא נותן משקל לעקרונות שמסביב, אלא הוא נצמד למה שכתוב בחוק (אופן דווקני), בנוסף הוא יגיד שהוא דומקרטי ביותר כי הוא מקפיד על עקרון הפרדת הרשויות, יש ודאות, יציבות ושוויון. ארגון הנורמות במערכת בעלת היגיון- בצורה אופקית: מחלקים תחומי המשפט לפי קטיגוריות ובכל קטיגוריה יש רעיון מרכזי. אנכית: הסקת תוצאות לפי הנחות יסוד, למשל בני האדם הם פילוסופים, סוקרטסט הוא פילוסוף אז סוקרטסט הוא בן אדם.

ב) המשפט הוא ניסיון החיים: הולמס- גישת הריאליזם המשפטי, גישה ההפוכה לפורמליזם, שאומרת המשפט הוא הניסיון והמציאות כלומר מה יש על השטח ולא מה כתוב בחוק. ריאליזם משפטי מוסיף לגישתו את המדיניות החברתית, אנחנו מסתכלים על איך השופט מיישם, מסתכלים על החברה ועל האמפקט החברתי וההשלכות החברתיות, השופט מכריע לפי איך זה ישפיע על החברה (תיקי בריינדס). המשפט הוא חיזוי למה השופט יכריע (לתוצאה). למשל חוק שמונע לחנות באדום ולבן, אך במציאות בלילה אין אכיפה לחוק.

אקבל

הולמס מוסיף משל " האיש הרע" - איש רע הוא בן אדם שעשה מעשה לו חוקי ועמד בבית המשפט, האיש הרע לא יעניין אותו איך השופט הגיע לפרשנות זו או להכרעה, אלא מעניין אותו התוצאה, מה יקרה לו במציאות.

ג) המשפט הוא פוליטיקה: CLS גישה שגורסת, שהכל פוליטיקה ושהמשפט הוא פוליטיקה ומיועד לבעלי הכוח (מי שיש לו כוח) טענה שלפיה המשפט משרת רק את עומדי הכוח למשל, דיני קניין רלוונטי רק לבעלי רכוש, "המוציא מחברו עליו הראיה", לכאורה זה כעיקרון מחליש את החזק ומחזק את החלש אך בפועל העקרון מחזק את החזק ומחליש את החלש ולא ההפך! עוד דוגמה לכך חוק האינסוס נקבע ע"י גברים ולא נשים (טענה פימנסטית). לא צריך שאנחנו ניקח את הבריים כמובנים מאליהם (כאקסיומות) אלא אנחנו צריכים לעשות ביקורת על מנת להתייעל.

א) לפי המשפט הטבעי: גישת המשפט הטבעי מבוססת על מוסר, ואומרת שיש מוסר אונברסלי שלא תלוי בזמן, במקום או בחברה אלא הוא מחייב את כולם. לפי גישה זו חוק שמנוגד את המוסר הוא אינו חוק, והמוסר עליון עליו. לכן לפי המשפט הטבעי אין בעייה להעמיד את הנאציים לדין, כי החוק אינו מוסרי ולכן לא תקף.

לפי הפוזיטיביזם- היא גישה שאומרת שהמשפט הוא מה שבני האדם חוקקו. הפוזיטיביזם מפריד בין 2 שאלות: שאלת התוקף ושאלת הערכת ההסדר, כלומר פוזיטיבסטי יגיד שחוק שאינו מוסרי הוא עדיין חוק אך הוא חוק רע כי הוא אינו מוסרי ולעומתו המשפט הטבעי יגיד שזה לא חוק. לכן ע"פ האמור, בפוזיטיביזם קיים קושי באיך מעמידים הנאציים לדין.

ב) רדברוך- מאזן בין 3 ערכים שצריכים להתקיים בחוק על מנת להיות תקף והן, וודאות, טובת הכלל וצדק. אם אחד מהם חסר באופן מזערי עדיין החוק תקף, אך אם אחד מהם חסר או נפגע באופן משמעותי או לגמרי, אז החוק לא תקף. (הרעיון הוא שאי אפשר לקיים את הערכים במלואם למשל, אנחנו רוצים להגשים צדק בסוגייה מסוימת, וההליך השיפוטי לקח מעל 40 שנה על מנת להגשים צדק, אך במקביל הפסדנו עלויות זמן שיפוט גבוהות). אז לפי רדברוך, ניתן להעמיד את הנאציים לדין, כי החוק לא מוסרי לגמרי ולכן לא תקף.

הארט- שנצמד יותר לגישה הפוזיטיבסטי,טוען שיש להפריד בין שאלת התוקף לבין השאלה האם זה מוסרי או לא (ההערכה של ההסדר). הארט אומר שהחוק עדיין תקף, אך הוא חוק רע ולכן המוסר מחייב אותי לא לציית. הארט אומר שהעמידו את הנאציים לדין מכוח המוסר ולא המשפט.

ג) רודברוך לעומת הארט: במקרה של האישה שהיתה בגרמניה והפקידה את כספיה בבנק ואז חזרה ולא היה לה זכות לקבל את כספיה בשל ההתיישנות. לפי רדברוך במקרה זה אין בעיה, הרי לא עולה שאלת הציות במקרים כמו התיישנות או הפקעות, החוק פשוט אינו תקף (האיזון שלו שהצגתי לעיל), אך הבעיה היא אצל הארט שמפריד בין שאלת התוקף והמוסר. הארט מקפיד על הרעיון של חוק זה חוק גם אם לא מוסרי. לכן לפי הארט לא ניתן להשיב לאישה את רכושיה בשונה לרדברוך.